

Stuurgroep RAI, via de stuurgroep e-mail-pilot DG Politie

**Plaatsvervangend
Secretaris-
Generaal/Dienstencentrum**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
M. van Rooij/R. Vrijland

M: 06 – 22 92 95 95

memo

E-mail pilot bij DG Politie van het Ministerie van JenV

Datum
26 juni 2018

1. Managementsamenvatting

In het kader van het programma Rijk Aan Informatie (RAI) is in het eerste kwartaal van 2018 een pilot uitgevoerd bij het DG Politie met het scheiden van privé en werk gerelateerde e-mail. Dit met het oog op het introduceren van nieuw beleid op het terrein van het bewaren (veiligstellen) van e-mail. Kern van dit beleid is:

- Het opslaan van alle werk gerelateerde e-mail voor 10 jaar, nadat de medewerkers gedurende een periode (in de pilot: 10 weken) gevraagd wordt privé-mail in een aparte map te slepen;
- Voor sleutelfunctionarissen (dit zijn managers van S16-niveau en hoger; verder SF-en) het overbrengen van deze mail na 10 naar het Nationaal Archief (NA).

In de pilot zijn beproefd:

- Een werkinstructie;
- Een nieuwe zoek en vind toepassing: een Big Data Analytics Platform (BDAP).

In drie maanden tijd werden bij 3 SF-en en 229 medewerkers van DG Politie 272.501 mail verstuurd dan wel ontvangen. Deze mail zijn geanalyseerd en gebruikt om een aantal onderzoeksvragen te beantwoorden. En verder is een aantal medewerkers geïnterviewd over hun ervaringen.

De belangrijkste resultaten en conclusies zijn dat:

- De werkinstructie op hoofdlijnen werkbaar is, maar op punten nog wel aanscherping verdient;
- Het op deze wijze bewaren van mail bijdraagt aan het efficiënter verzamelen van betrokkenen en informatie bij WOB-verzoeken en Kamervragen (sneller en beter overzicht, meer gevonden mail). Maar dat de keerzijde ervan is dat daardoor ook meer informatie moet worden beoordeeld;
- Veel archiefwaardig materiaal zich bevindt in de mailboxen van de medewerkers en niet van de SF-en. SF-en worden of niet, of mondeling of pas later in formele werkstromen betrokken bij oordeelsvorming en besluitvorming. Dit laatste gebeurt dan via het DMS-systeem (bij JenV in DigiJust).
- Het bewaren van e-mail zonder context (niet in samenhang met andere bestanden en werkstromen) het beoordelen van deze informatie tot een complexe en tijdrovende klus maakt.
- Het aspect van de kosten (van opslag t/m fte's nodig voor het beoordelen van extra gevonden materiaal) geen onderwerp van onderzoek is geweest, maar o.i. wel nadere uitwerking verdient;

- Het BDAP + zoek/vind-tool meerwaarde oplevert voor in eerste instantie de informatiespecialisten. Het platform en de tool kunnen nog wel worden verbeterd qua functionaliteit. Denk bijvoorbeeld aan: gebruiksvriendelijkheid (als we willen dat beleidsmedewerkers ermee gaan werken), classificeren, ontdebellen van emails en het systematische analyses (bijvoorbeeld via 'machine learning').

2. Inleiding

In de informatievoorziening van de rijksoverheid speelt e-mail verkeer een steeds belangrijker rol. De grote hoeveelheid e-mail die de gemiddelde ambtenaar dagelijks verstuurt en ontvangt maakt het bewaren en (terug)vinden van e-mail berichten uitdagend. Door het programma RAI is in samenwerking met BZK en OCW een nieuwe (beoogde) werkwijze ontwikkeld voor het bewaren van e-mail die in lijn is met de Archiefwet en onderliggende regelgeving (zoals vastgesteld door Nationaal Archief, OCW en CZW/BZK).

(Beoogde) werkwijze:

E-mail verzonden of ontvangen door medewerkers van de Rijksoverheid wordt, 10 weken na verzending of ontvangst, door de ICT dienstverlener automatisch in een aparte omgeving opgeslagen. Medewerkers kunnen in de eerste 10 weken privé e-mail, p-vertrouwelijke zaken of andere, niet archiefwaardige e-mail, verwijderen.

Alle e-mail wordt tien jaar opgeslagen, waarna deze wordt verwijderd.

Voor te benoemen sleutelfunctionarissen wordt de e-mail permanent bewaard.

Na uiterlijk 20 jaar, of zoveel eerder als ministeries beslissen, wordt e-mail van sleutelfunctionarissen naar het Nationaal Archief overgebracht. Deze wordt openbaar beschikbaar gesteld, voor zover daar door de zorgdrager geen openbaarheidsbeperkingen op zijn aangebracht.

[\(Whitepaper Archiveren van e-mail in de Rijksoverheid, CIO Beraad, 2-12-2016\)](#)

De beoogde werkwijze is met nadruk nog geen beleidskader. Er zijn nog teveel onzekerheden om deze werkwijze tot norm te verheffen. Ook is onduidelijk of de beoogde werkwijze wel geschikt is voor alle organisaties van het Rijk.

De beoogde werkwijze is in november 2016 door de stuurgroep van het programma RAI geaccordeerd. Op 2 december 2016 heeft het CIO-beraad (voorportaal ICBR) kennis genomen van de beoogde werkwijze en het voornemen om door middel van pilots te toetsen of de werkwijze in de praktijk toepasbaar is tegen redelijke kosten.

Op 20 maart 2017 heeft de stuurgroep van het programma RAI het onderzoeksprogramma¹ goedgekeurd. Onderdeel van dit programma is het uitvoeren van pilots bij vier ministeries, waaronder JenV.

---

¹ [Onderzoeksprogramma archiveren van e-mail](#), CIO Beraad d.d 3-5-2017.

Deze pilot past binnen de scope van het programma Stukken Beter- Verbetering informatiehuishouding JenV, in opdracht van de pSG/DI&I en onderdeel van het I-plan 2018 van de DirectieI&I van JenV.

3. Opzet van de pilot

De pilot bij DG Politie is opgezet in twee fasen:

a. Data-verzameling

Van 1 januari t/m 31 maart 2018 is aan de 232 medewerkers (waarvan 3 sleutelfunctionarissen) van DG Politie gevraagd te werken conform de beoogde werkwijze voor het opslaan van e-mail. Dit hield onder andere in: het gescheiden opslaan van privé-berichten en P-vertrouwelijke informatie van werk gerelateerde e-mail. De werkinstructie voor medewerkers daartoe is bijgevoegd (bijlage 1). Na bovengenoemde drie maanden werd gemeten hoeveel e-mailberichten er verzonden/ontvangen waren. Dit om te kijken of er voldoende e-mail waren (minimaal 150.000 berichten) om tot gedegen onderzoek te kunnen komen of dat de periode van dataverzameling verlengd moest worden. Er bleken meer dan voldoende mail te zijn, namelijk 272.501.

Naast deze kwantitatieve dataverzameling werd ook kwalitatief onderzoek gedaan onder de deelnemers. Er werden interviews gehouden met medewerkers van DG Politie over de werkinstructie en hun ervaringen tijdens de pilot. De gebruikte vragen die hierbij als leidraad zijn gebruikt, zijn als bijlage 2 bijgevoegd.

b. Data-analyse

De e-mail zijn overgezet naar het Big Data Analytics Platform (BDAP) in beheer bij SSC ICT. Informatieanalisten van de Dienstencentrum voerden het onderzoek op deze data uit aan de hand van het goedgekeurde onderzoeksplan (zie paragraaf 4). In Bijlage 4 is een kwantitatief overzicht gegeven van het databestand.

Na afloop van het onderzoek zijn de e-mail vernietigd; er blijven dus geen data achter bij de onderzoekers of elders buiten het JenV-domein.

4. Onderzoeksvragen en resultaten van de pilot

In onderstaand schema zijn samengevat:

- De onderzoeksvragen;
- De manier van onderzoek;
- De resultaten.

Nr.	Onderzoeksvraag JenV	Methode	Resultaten
1a	Ervaringen van de bruikbaarheid van de instructie, veranderingen in mailgedrag en gevolgen voor de toekomst	Interviews	<ul style="list-style-type: none"> - Werkinstructie is bruikbaar - 10 weken termijn voor filteren privé-mail wordt als onnodig lang ervaren
	Welk type mail is verwijderd door de medewerkers (archiefwaaardig of niet)? Welke waarde op basis van bestaande selectielijsten (privé, archiefwaardig B of V)?	Dataonderzoek	<ul style="list-style-type: none"> - Niet alle mensen blijken een privé-map aangemaakt te hebben - Tussen de 'werk' e-mail blijken toch privé-mail achter te blijven - Klein deel volgt de werkinstructie niet en handhaaft eigen werkwijze (bijvoorbeeld door e-mail toch in persoonlijke mappen te slepen) - Er zijn (grote) verschillen tussen wat medewerkers weggooien aan mail - In de mail die worden verwijderd zit gemiddeld 25% in potentie archiefwaardig materiaal
	Hoeveel mail zijn verwijderd door SF en niet SF? Welke omvang?	Dataonderzoek	<ul style="list-style-type: none"> - De SF-en gooiden 35% (= 5164) van hun mail weg. - De niet-SF-en verwijderden 24% (= 43.714) van hun mail.
2a	Wat zijn de verschillen in waarde, aantallen en omvang bij dossieronderzoek tussen mailbox SF en niet-SF-en?	Dataonderzoek: vergelijken mailboxen kwaliteit content SF (B) en niet-SF (V) aan de hand van dossiers	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn grote verschillen in de percentages archiefwaardig materiaal in de mailboxen van 2 sleutelfunctionarissen: 32% tegenover 76%. - Veel archiefwaardig materiaal bevindt zich in mailboxen van dossierhouders en lang niet alle relevante informatie wordt naar SF-en gestuurd via mail (individueel bepaald). Verhouding SF: niet-SF is 1:3 op basis van de bestudeerde dossiers. - In de mailboxen van de SF-en zit veel bedrijfsvoeringsinformatie (te vernietigen volgens geldende selectielijsten)

3a	<p>1) Heeft het doorzoeken met de nieuwe search tooling een meerwaarde t.o.v zoeken in de zoekbalk van outlook? Waarom wel/niet? Criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gebruikersvriendelijkheid - snelheid - volledigheid: aantallen en kwaliteit hits - weergave in het scherm - spellingsuggesties - welke bestandsformaten worden weergegeven - hiërarchie van de hits: welke bovenaan en waarom? <p>2) Is met de search applicatie gemakkelijk te reconstrueren op dossierniveau</p> <ul style="list-style-type: none"> - ordenen en classificeren (filters dossieromschrijving en SF, niet SF) 	Dataonderzoek + contact met WOB-coördinator	<p>Het draagt bij aan een meer efficiënte afhandeling van WOB-verzoeken en Kamervragen omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sneller het beeld kan worden geconstrueerd van wie er betrokken zijn bij een bepaald onderwerpen; - sneller over meerdere bronnen (en dus bestandsformaten) heen kan worden gezocht; - er uitgebreidere zoekmogelijkheden zijn (filters, varianten waarin woorddelen voorkomen). <p>Overigens geldt wel: meer gevonden e-mail betekent ook meer beoordelingswerk.</p> <p>Bij weergave op het scherm zijn alleen de eerste 200 medewerkers (met de meeste hits) zichtbaar.</p> <p>Filteren op relevantie levert resultaten op gesorteerd op basis van frequentie van het voorkomen van de zoekterm(en) in de bestanden (e-mail + bijlagen). De huidige search tool is geschikt om door informatiespecialisten te worden gebruikt, minder geschikt voor beleidsmedewerkers.</p> <p>Het is makkelijker virtuele dossiers met de search tool te (re)construeren.</p> <p>Minder goed is de search tool in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het weergeven van de samenhang tussen e-mail (het volgen van e-mailwisseling over een onderwerp over een periode); - exacte tijdreconstructie omdat de resultaten alleen de datum van verzenden/ontvangst weergeeft en niet het precieze tijdstip. <p>Met de search tool kan niet effectief geschoond worden op archiefwaardig/niet-archiefwaardig en op dubbeling.</p>
----	---	---	--

3b	<p>Onderzoeksvragen t.b.v. impactanalyse door NA: Vragen impactanalyse (voor onderzoek in pilotomgeving/BDAP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke metadata is beschikbaar voor de verschillende objecten in de mail; folders, e-mail, bijlagen - Hoe zijn de mailboxen georganiseerd? - Wordt een folderstructuur uit de mail gereconstrueerd? - Hoeveel van de mail kent bijlagen? - Welke formaten en grootte kennen de bijlagen? - Betreft het informatiesoorten met extra impact op preservation? <p>Bij E-mail spelen vele verwijzingen en veel contextinformatie mogelijk een rol. 'Normaal' zijn Document, (Raster) Image, Presentation en Spreadsheet. Bij Audio en video spelen grootte en externe preservationexpertise (bijv. BenG) mogelijk een rol. Bij Containerformaten (bv. zip en warc) is analyse van de inhoud nodig. Bij Vector Image kan het gaan om complexe GIS- of CAD-data.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bevat de set versleutelde bestanden (encryptie)? <p>Bevat de set digitaal ondertekende bestanden waarbij rechtsgeldigheid van de handtekening relevant is?</p>	Hierover rapporteert het NA separaat.	
3c.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wat is de totale omvang van SF e-mail, cq op termijn over te brengen archief? 2) Wat is de totale omvang van B materiaal op basis van de huidige selectiemethodiek (handelingen) ? 	Dataonderzoek	<ul style="list-style-type: none"> - In totaal hadden de 3 SF-en 16.677 e-mail in drie maanden. Op jaarbasis (11 werkmaanden) levert dit gemiddeld 20.000 e-mail op per SF. - De inschatting van de omvang van het B-materiaal verschilt aanzienlijk tussen de SF-en van 32% tot 75%.
3d	Welke maatregelen en voorzieningen moeten de organisaties treffen om e.e.a. werkend te krijgen?	Workshop en impactanalyse NA	Zie de paragraaf Conclusies en aanbevelingen

4a	<p>1) Treffen we e-mail aan in de mailboxen van sleutelfunctionarissen die (mogelijk) aanleiding geven tot een beperking van de openbaarheid i.h.k.v. de archiefwet? In welke aantallen?</p> <p>Criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer - belang van de staat of zijn bondgenoten - onevenredige bevoor- of benadeling van betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel derden <p>2) Worden "bijzondere persoonsgegevens" aangetroffen en zo ja, aantallen en van welk type?</p>	Dataonderzoek	<p>Exacte aantallen zijn niet beschikbaar om dit systematisch (uitsluitend) vast te stellen. Steekproefsgewijs blijkt wel dat er in de e-mail zowel persoonsgegevens als naw-gegevens voorkomen (bijvoorbeeld loonstrookjes en sollicitatiebrieven). Daarnaast blijken lang niet alle privé-mail in de voorgeschreven privé-map gezet te zijn (zie eerder resultaat onder 1a).</p>
----	---	---------------	--

5. Conclusies

Op basis van de resultaten trekken we de volgende conclusies:

- a. Het opslaan van 'alle' e-mail in combinatie met de search tool (BDAP) levert efficiëntie op bij het (re)construeren van dossiers, het beantwoorden van Kamervragen en WOB-verzoeken. Maar er geldt ook: meer gevonden e-mail, betekent ook meer te beoordelen informatie.
- b. De werkinstructie wordt als eenvoudig uit te voeren ervaren, maar kan winnen aan nauwkeurigheid. Bijvoorbeeld door het opnemen van een beschrijving van veel voorkomende privé-mail en van voorbeelden van privacygevoelige informatie.
- c. De 10 weken termijn voor het uitfilteren van privé-mail kan korter.
- d. In de praktijk blijkt een aantal medewerkers hun werkwijze (gedrag) moeilijk aan te passen te zijn. Het zou helpen wanneer 'onder de motorkap' de werkwijze wordt ondersteund door bijvoorbeeld tooling op het gebied van attendering (bijvoorbeeld: dat in de mailboxen van medewerkers dagelijks de mail die de termijn van 10 weken gaan bereiken 'van kleur verschieten' of dat medewerkers in plaats van mail slepen alleen maar een markeringsstatus kunnen geven).
- e. Als alleen de mailboxen van SF-en worden overgebracht naar het NA in de huidige vorm dan gaat veel werkinformatie verloren die nu gewaardeerd is als 'blijvend te bewaren', omdat deze informatie op lager niveau bij medewerkers in de mailboxen zit en na 10 jaar wordt vernietigd. Dit soort informatie zit voor wat betreft de SF-en meestal aan het eind van de keten het DMS-systeem (bij JenV in DigiJust).
- f. Het separaat bewaren van mailboxen en het DMS-systeem levert een risico op omdat de informatie niet in samenhang of in context staat. Bij JenV betekent dit dat we de medewerkers vooralsnog blijven instrueren (in het kader van het programma 'Samen Digitaal') dat belangrijke mail in het DMS-systeem aan zaken moeten worden toegevoegd.
- g. Het BDAP voegt duidelijk iets toe aan het instrumentarium van de informatiespecialisten, maar kan nog worden verbeterd op het gebied van filtering en schermweergave. Denk aan: classificeren, ontdebelen van emails en het systematische analyses (bijvoorbeeld via 'machine learning'). Indien het voor (beleids)medewerkers ter beschikking zou worden gesteld, dient de gebruiksvriendelijkheid te worden verbeterd.
- h. Er zijn geen interne e-mail-regels over wanneer SF-en geïnformeerd of betrokken moeten worden bij belangrijke afwegingsmomenten in beleidsprocessen. Daardoor is de inhoud van de mailboxen van SF-en onvoorspelbaar. Een vuistregel lijkt eerder te zijn 'hoe hoger in de hiërarchie, hoe minder er via mailverkeer verloopt'. De consequentie hiervan voor het bewaren van e-mail na 10 jaar voor alleen SF-en (en niet voor de overige medewerkers) zou nog eens goed moeten worden overdacht.
- i. Het aspect van de kosten (van opslag t/m fte's nodig voor het beoordelen van extra gevonden materiaal) is geen onderwerp van onderzoek geweest, maar verdient o.i. wel nadere uitwerking.

Bijlagen:

1. Werkinstructie medewerkers over hoe om te gaan met e-mail gedurende de pilot.
2. Vragenlijst gebruikt voor interviews met een aantal deelnemers van de pilot.
3. Actuele dossiers gebruikt om de onderzoeksvragen 2 en 3 te beantwoorden.
4. Kwantitatieve gegevens e-mail-pilot DG Politie

Bijlage 1. Werkinstructie medewerkers over hoe om te gaan met e-mail gedurende de pilot

Op 2 januari 2018 start bij DG Politie een e-mail pilot. In deze instructie lees je waarom de pilot plaatsvindt en wat van jou wordt verwacht.

Inhoud

- Waarom een pilot?
- Wat houdt de pilot in?
- Wat wordt tijdens de pilot van mij verwacht?
- Hoe verloopt het onderzoek?
- Privacy
- Wat gebeurt er na de pilot?
- Meer informatie?

Waarom een pilot?

Door de digitalisering is de manier waarop we informatie creëren, delen en opslaan veranderd. Veel van ons handelen stemmen we tegenwoordig af via e-mail en die informatie is steeds vaker van belang bij de verantwoording aan burger en parlement - denk hierbij aan WOB-verzoeken of Kamervragen. Het is daarom belangrijk dat e-mail goed worden bewaard en (her)vindbaar zijn en blijven.

De hoeveelheid verzonden en ontvangen e-mail binnen het Rijk bedraagt naar schatting minstens een miljard berichten per jaar. Bij deze hoeveelheden is het bewaren en terugvinden van e-mail een steeds grotere uitdaging.

Om die reden heeft het interdepartementale programma Rijk aan Informatie een nieuwe werkwijze ontwikkeld voor het bewaren van e-mail die voldoet aan wet- en regelgeving op het gebied van openbaarheid van overheidsinformatie en privacy en die van ambtenaren een minimale inspanning vergt.

JenV is een van de ministeries die heeft aangeboden om die nieuwe werkwijze in de praktijk te gaan uitproberen. De keuze om de pilot te laten plaatsvinden bij het DG Politie is gemaakt in nauw overleg en afstemming met het MT en de OR van DGPol.

Wat houdt de pilot in?

De pilot loopt van 2 januari 2018 tot 31 maart 2018.

Op 31 maart wordt een kopie gemaakt van alle e-mail die gedurende de pilotperiode zijn verzonden en ontvangen, met uitzondering van e-mail die door medewerkers in een privé-map zijn geplaatst.

De gekopieerde e-mail worden vervolgens onderzocht op aspecten als bruikbaarheid en vindbaarheid van informatie, bijvoorbeeld voor het reconstrueren van dossiers of het beantwoorden van WOB-verzoeken. Daarnaast zijn we ook benieuwd naar jullie ervaring met de werkwijze.

De resultaten van het onderzoek worden gebruikt om de geschiktheid en bruikbaarheid van de nieuwe werkwijze te evalueren.

Wat wordt tijdens de pilot van mij verwacht?

E-mail archiveren doe je in DigiJust

Ook tijdens de pilot geldt de regel dat je archiefwaardige e-mail zaakgericht opslaat in DigiJust. De pilot is immers tijdelijk en niet bedoeld als vervanging voor het archiveren in DigiJust.

Maak een map 'privé' aan

Ontvang of verstuur je e-mail die privé zijn of p-vertrouwelijke informatie bevatten? Sleep deze dan naar een privé-map, die je speciaal voor dit doel aanmaakt. Klik met je rechter muisknop op de map "Postvak IN" en vervolgens op de optie 'nieuwe map' en geef het de naam 'Privé'.

E-mail die in de map 'privé' staan, zijn alleen voor jou beschikbaar en worden niet gebruikt voor het onderzoek.

Verwijder e-mail die niet relevant of overbodig zijn

E-mail die overbodig zijn of niet gerelateerd aan je werk kun je zoals je gewend bent verwijderen. Daarmee voorkom je onnodige opslag en bevorder je dat relevante informatie sneller kan worden gevonden.

Sla e-mail niet op in een archiefbestand (PST)

E-mail die je verplaatst naar een persoonlijk archiefbestand (een zogenaamd PST-bestand) verdwijnen uit het Postvak IN. Die e-mail kunnen aan het eind van de pilot niet worden gekopieerd en zijn daardoor ook niet meer beschikbaar voor het onderzoek.

Laat e-mail in de map 'Verwijderde items' staan

Om het effect van de nieuwe werkwijze te toetsen is het belangrijk dat we weten hoeveel e-mail worden verwijderd. We vragen je daarom e-mail niet definitief te verwijderen maar in de map 'Verwijderde items' te laten staan.

Om het bewaren van e-mail mogelijk te maken wordt de opslagcapaciteit van je persoonlijke postbus verhoogt naar 10 gigabyte. Deze vergroting van de opslagruimte van je postbus behoud je ook na het beëindiging van de pilot.

Hoe verloopt het onderzoek?

De gekopieerde e-mail plaatsen we in een aparte en goed beveiligde onderzoeksomgeving.

Het onderzoek zelf wordt uitgevoerd door A-gescreende DIV medewerkers van ons eigen ministerie samen met specialisten van SSC-ICT en het Nationaal Archief. De resultaten worden anoniem verwerkt.

Na afronding van het onderzoek zorgen we ervoor dat alle gekopieerde e-mail uit de onderzoeksomgeving worden verwijderd en vernietigd.

Privacy

De pilot is nadrukkelijk niet gericht op het onderzoeken van de individuele e-mail van medewerkers. De pilot kan dan ook op geen enkele wijze gevolgen hebben voor deelnemers. De analyse is gericht op de aanwezigheid en compleetheid van de informatie in e-mail voor het reconstrueren van dossiers en het beantwoorden van bijvoorbeeld WOB- en ander informatieverzoeken.

Wat gebeurt er na de pilot?

Zoals hiervoor beschreven maken we voor het onderzoek een kopie van de e-mail in je persoonlijke postbus. Je e-mail blijven dus tijdens én na afloop van de pilot gewoon in jouw persoonlijk postbus staan.

Als je een map 'privé' hebt aangemaakt, mag je deze na de pilot weer verwijderen, maar dat hoeft niet. Ook kun je weer e-mail definitief verwijderen of opslaan in een persoonlijk archiefbestand.

De verhoging van de opslagcapaciteit van je persoonlijke postbus is permanent, dus je blijft ook ná de pilot de beschikking houden over 10 gigabyte opslagruimte.

Meer informatie?

Heb je vragen over de pilot? Bekijk dan de Q&A op de webpagina van DGPol. Staat je vraag er niet bij of is het antwoord niet duidelijk dan kan je je wenden tot Menno Boon of de projectleider van de pilot bij het Dienstencentrum, Jos Hezemans.

Meer achtergrondinformatie over de e-mail pilot vind je op de programmapagina van Rijk aan Informatie.

Heb je een technische vraag? Neem contact op met de servicedesk van SSC-ICT (7160)

Bijlage 2 . Vragenlijst gebruikt voor interviews met een aantal deelnemers van de pilot

1. Is het werkbaar gebleken om privé e-mail te scheiden van werkgerelateerde e-mail? Is deze werkwijze wat jou betreft goed toe te passen? Motiveer je antwoord.
2. Kostte de werkwijze in jouw beleving veel of weinig tijd?
3. Heeft de getoetste werkwijze invloed gehad op het verzenden van privémail? Welke invloed?
4. Ben je je bewust in welke situaties de organisatie e-mail van jou als medewerker mag inzien? En van reeds vertrokken medewerkers? Wat vind je hiervan?
5. Als de nieuwe werkwijze wordt geïmplementeerd, wordt je e-mail 10 jaar bewaard. Dus ook als je niet meer bij JenV werkt . Voor sleutelfunctionarissen geldt dat e-mail blijvend bewaard wordt en op termijn openbaar gemaakt wordt. Zou je hierdoor anders met e-mail omgaan? Zo ja, op welke manier?
6. Sla je nu e-mail ook op buiten Outlook, zoals in DigiJust, op de netwerkschijf of op je persoonlijke schijf?
  - Zo ja, waar sla je welke informatie op en welke beweegredenen heb je om dat wel of niet te doen?
  - Blijf je e-mail ook buiten Outlook opslaan als de nieuwe werkwijze geïmplementeerd wordt? Waarom wel / niet?
7. Tot slot: wat is je algehele indruk van de pilot en welke zaken zou je de projectgroep willen meegeven?

Bijlage 3. Actuele dossiers gebruikt om de onderzoeksvragen 2 en 3 te beantwoorden

Type proces	Onderwerp	Type zoekvraag	Zoektermen tbv opbouw query's (niet uitputtend)
Externe verantwoording	Kinderporno	Fictieve Kamervraag: Wat doet de politie om het aantal slachtoffers van Kinderporno te verminderen?	Slachtoffers <and> kinderporno <and> politie <and/or> maatregelen <and/or> effecten
	Aanrijdtijden	Fictieve Kamervraag: Wordt de norm voor aanrijdtijden overal in Nederland gehaald, waarom wel/niet, is het nodig om de norm te verkorten?	Aanrijdtijden <or> normtijden <or> verkorting normtijden <or> verkorten <or> verkorting
	Capaciteit	Fictieve Kamervraag: Waarom zet de minister geen extra capaciteit in om (drugs)criminaliteit in landelijke gebieden aan te pakken, heeft de politie te weinig agenten om goed te kunnen optreden of ziet de politie dit niet als prioriteit?	Capaciteit <and> drugs <or> drugscriminaliteit <or> criminaliteit
Uitvoering & analyse	Verwarde personen / personen met verward gedrag	Fictief Wob verzoek analyses door het informatie- en analyseteam op verwarde personen op domein E33 meldingen	E33 <and> verward <or> verwarde personen <or> personen verward gedrag
Beleidsdossier	Ondermijning	Alle informatie die te vinden is op domein "kleine luchthavens"	Ondermijning <and> luchthavens <or> kleine luchthavens
Wetenschappelijk onderzoek	Wetswijziging Politiewet 2012	Fictief Wob verzoek 1) alle mail verslagen, terugkoppelingen, of anderszins van de overleggen van het lovp en tussen leden van het lovp periode 1 december 2017 – heden 2) alle mailcorrespondentie tussen medewerkers van de wvd DgPol en de Korpschef, alsook van deze twee functionarissen inzake de kabinetsreactie op de commissie Kijken. Periode 1 december 2017 - heden	Commissie, Kijken, lovp, wetswijziging <and> Politiewet <and> lovp <and> Kijken <or> commissie Kijken

Bijlage 4. Kwantitatieve gegevens e-mail-pilot DG Politie

	Totaal			Niet-Sleutelfunctionarissen			Sleutelfunctionarissen			Functionele Postbus	
	#	%	Gb	#	%	Gb	#	%	Gb	#	%
Inbox	153368	76%		138377	76%		9598	65%	2,6	5393	73%
Verwijderd	47304	24%		43714	24%		5164	35%	0,32	2026	27%
Ontvangen	200672	74%		182091	73%		14762	89%		7419	75%
Verstuurd	71829	26%		67453	27%		1915	11%	0,287	2461	25%
Totaal	272501	100%	64,7	249544	100%	61,8	16677	100%	2,9	9880	100%
Bijlagen	296982			275718			10989			9676	